

افشای فساد سیاسی از زبان هندی‌ها

«سفیدبرفی» درام اجتماعی تازه سینمای مستقل هند هیچ شباهتی به داستان فانتزی و رویاگونه معروف سفیدبرفی که توسط کمپانی والت دیزنی ساخته شد، ندارد. این درام پرتنش اجتماعی با داستان تلخ واقع‌گرایانه خود به تحلیل مسائل سیاسی در این کشور پرجمعیت آسیایی پرداخته و فساد سیاسی موجود در بین سیاستمداران کشور را نقد و بررسی می‌کند. پراون مورچاله، فیلمساز مستقل و متعهد هند که شهرت زیادی بین منتقدان و دوستداران جدی فیلم و سینما در این کشور دارد، پشت دوربین سفیدبرفی قرار دارد. او اثر تازه‌اش را قیامی علیه سیستم سیاسی و فسادهای موجود در آن توصیف می‌کند که به شکل و زبانی هنرمندانه تعریف می‌شود.

خط اصلی داستان فیلم در حوالی شهر کارگیل رخ می‌دهد که شهری با اکثریت ساکنان مسلمان است و شهرت بالایی در منطقه هیمالایا دارد. نام این شهر به خاطر جنگ خونین و معروف نیروهای هندی و پاکستانی در سال ۱۹۹۹ از شهرت بالایی برخوردار است. شخصیت محوری داستان مردی به نام امیر است که فلیک مواته او از سوی مسئولان توقیف شده است. به زودی اکانت او در شبکه‌های اجتماعی هم مسدود می‌شود. فاطمه، مادر مسن امیر که قصد حمایت از فرزند هنرمند خود را دارد، طی سفری به دور و بر هیمالایا این فیلم را برای اهالی به نمایش می‌گذارد. نوع برخوردهایی که با فاطمه صورت می‌گیرد، او را از نظر روحی و جسمی خسته و درهم شکسته می‌کند. با این حال، فاطمه و امیر دست از تلاش برنمی‌دارند و تا آزادی روح خود به مبارزه با عناصر فاسد دولتی ادامه می‌دهند.

مورچاله که ساخته تحسین‌شده قبلی‌اش «پشت نقاب» هم به افشای فساد سیاسی موجود در کشور پرداخته بود. سفیدبرفی را ادامه دهنده راه همین فیلم ارزیابی کرده و می‌گوید: «نگاه من در فیلم‌هایم به جامعه هند و مسائل مربوط به آن است اما مشابه فیلمنامه‌های مراد کشورهای دیگر هم می‌بینید. ما هنرمندان اجازه صحبت درباره مشکلات و مصائب مردم عادی را نداریم و در زمینه‌هایی مثل فرهنگ یا دردهای جامعه، دعوت به سکوت می‌شویم. در جایی مثل شبکه‌های اجتماعی هم نمی‌توانیم نظرات مان را منعکس کنیم، زیرا در این جاها هم با سد سانسور روبه‌رو هستیم. از همین منظر، فیلم حکم شورشِ هنرمندانه علیه بایکوت‌های سیاسی سیاستمداران فاسد را دارد.»

این فیلمساز به این نکته اشاره می‌کند که در دنیای امروز همه چیز سیاسی است و تمام واکنش‌هایی که آدم‌ها نسبت به مسائل مختلف از خود نشان می‌دهند، بالاخره به نوعی با سیاست گره خورده و ارتباط پیدا می‌کند. او می‌گوید: «به همین علت همه کسانی که فیلمی را آماده نمایش می‌کنند، ناگزیر با خواسته نخواسته در حال دفاع از یک گروه و جناح هستند. فیلم‌های من تلاش دارد در جبهه مردم بایستد و علیه آن سیاستمدارانی موضع بگیرد که با شعار دفاع از مردم محروم به قدرت می‌رسند و بعد از آن فقط به فکر منافع اقتصادی و سیاسی خود هستند.» سفیدبرفی با هزینه اندک ۲۴۰ هزار دلاری تولید می‌شود و سازندگانش قصد اکران عمومی وسیع آن را در سراسر هند دارند.

فیلم سینمایی «سلفی با دموکراسی» به کارگردانی علی عطشانی برای حضور در جشنواره Lift-off Global network لندن انتخاب شده است. فیلم سینمایی سلفی با دموکراسی به کارگردانی علی عطشانی و تهیه‌کنندگی و سرمایه‌گذاری صدرا درودیان همایونی و کسری درودیان همایونی برای حضور در سیزدهمین دوره جشنواره Lift-off Global network که از ۱۰ تا ۲۴ آوریل در لندن برگزار می‌شود، انتخاب شده است. این فیلم که خرداد سال گذشته

حضور «سلفی با دموکراسی» در جشنواره فیلم لندن

در سینماهای سراسر کشور اکران شده بود، هم‌اکنون در دو پلتفرم فیلمبو و نماوا در دسترس مخاطبان قرار دارد. سلفی با دموکراسی داستانی ماورایی دارد و روایت متفاوتی است از کسانی که در جنگ ایران و عراق حضور داشته‌اند و داستان آن تقریباً در ادامه داستان فیلم دموکراسی تو روز روشن اتفاق می‌افتد. فیلم دموکراسی تو روز روشن به کارگردانی علی عطشانی در سال ۸۹ است و همان خط داستانی را دنبال می‌کند. دموکراسی تو روز روشن داستان زندگی

یک سردار دفاع مقدس بود که در زندگی اشتباهاتی مرتکب شده و در عالم برزخ سعی در جبران خطاهایش دارد. در آن فیلم بازیگرانی همچون محمدرضا فروتن، نیکی کریمی و محمدرضا گلزار به ایفای نقش پرداخته‌اند. پژمان بازغی، یولاد کیمیایی، کوروش تهامی، آتیلا پسیانی، سیما تیراندار، امیرعباس گلاب، قاسم زارع، نیما شاهرخ‌شاهی، مهدی صباپی، مهران رجبی، دنیا مدنی و مجید میهن دوست از جمله بازیگران این فیلم هستند.

چرا تازه‌ترین ساخته سعید روستایی فیلم خوبی نیست؟

توهین به هموطنان لایلا

آسیب‌های فرهنگی برادران لایلا هنوز ادامه دارد و مخاطبانی که تا امروز نسخه قاچاق و غیرقانونی فیلم را دیده‌اند، همچنان در فضای گفت‌وادی رسمی و مجازی نسبت به آن واکنش‌های مختلفی نشان می‌دهند. فارغ از این‌که حواشی مربوط به انتشار این نسخه توسط سازندگان فیلم هم پابرجاست و کلاف ماجرا با پیچیده‌تر کرده، ما اینجا با نقد فیلم و نظرها و تحلیل‌هایی درباره محتوا و ساختار فنی اثر سروکار داریم. مخاطبان جدی سینما و به‌ویژه منتقدان در نگاهی دقیق و درست و کارشناسانه، بی‌تعارف با فیلم تازه سعید روستایی روبه‌رو شدند و نقاط ضعف پرشمار آن را مطرح کردند.

تکرار مکررات

اگر از جایزه فرعی فیپرشی (فدراسیون بین‌المللی منتقدان فیلم) در جشنواره سال گذشته فیلم کن بگذریم، برادران لایلا حتی در همان رویداد هم فیلم چندان مهمی نبود و نتوانست نظر مثبت داوران بخش اصلی را به خود جلب کند.

فارغ از حواشی فیلم و عوامل آن در جشنواره که در مصاحبه‌ها و اظهارنظرها چهره خدشه‌داری از داخل کشور در نظرها جهانی ارائه می‌دادند و سعی در تسری و تعمیم جهان داخل فیلم به واقعیت بیرونی جامعه ایران داشتند و حتی منهای آن حاشیه جریان «می‌توه» که بازیگر نقش لایلا یکی از فعالان آن بود و از قضا دو نفر از بازیگران مرد فیلم هم با اتهاماتی در این زمینه روبه‌رو بودند، برادران لایلا از نظر سینمایی هم گام رو به جلویی برای سازنده‌اش نیست و در جایگاه پایین‌تری نسبت به ابد و یک روز و متری شیش و نیم قرار می‌گیرد و حتی اشاره‌های اوبه نوسانات اقتصادی کشور و تأثیر آن بر یک خانواده تنگدست و پرجمعیت ایرانی هم که خوشایند برخی مخاطبان قرار گرفت، نمی‌تواند برای روستایی کسب امتیاز کند و دستش را برای موفقیت بگیرد.

ممکن است او همان دریافت جایزه فرعی فیپرشی از کن را جدی گرفته باشد و از کنجکاوی مردم برای تماشای نسخه قاچاق فیلم و بعضی نظرات مثبت، استنباط پیروزی و موفقیت کند اما احتمالاً خود او بیشتر و بهتر از هر مخاطب و منتقدی، نسبت به نقاط ضعف فیلم خودش آگاه است.

زمان طولانی فیلم، خود یکی از نشانه‌های این نقصان است که فیلمساز چندان نتوانسته حرف و قصه‌اش را در زمانی مناسب جمع و جور کند و این ناتوانی باعث اطاله تصویری و زیاده‌گویی شده است. برادران لایلا تکرار سیاهی‌های ابدویک روز و متری شیش و نیم به‌بدترین شکل است و دستاورد تازه‌ای برای فیلمساز محسوب نمی‌شود. هر آنچه روستایی قرار بود درباره فقر و مشکلات اقتصادی و تبعیض و بی‌عدالتی در جامعه بگوید قبلاً یا آن دو فیلم دیگر گفته شده بود

اما روستایی باز هم اصرار دارد در این زمینه پافشاری کند و هیچ روزنه امیدى در خانواده و جامعه ایرانی نبیند و درها را به روی کوچکترین روشنایی ببندد. افزوده‌های او البته برای فیلم تازه‌اش، هتک حرمت کامل مقام پدر و مادر است و بی‌احترامی‌هایی از این دست را که در آن فیلم‌ها به خصوص ابد و یک روز به بزرگترها وجود داشت، با شدت و حدت بیشتری اجرا می‌کند. مورد دیگر بحث چیدمان تصنعی قصه و موقعیت‌ها و دیالوگ‌های گل درشت است که ستختینی با ادعای رئالیستی و واقعگرایی فیلم ندارد، از این رو این تصنع به بازی بازیگران هم راه می‌یابد و به جز بازی خوب سعید پورصمیمی در نقش پدر، با بازی ویژه و متفاوتی از بازیگران روبه‌رو نیستیم و نوید محمدزاده، ترانه علیدوستی، فرهاد اصلانی و پیمان معادی خود را تکرار می‌کنند.

تزیین منتقدان

سعید مستغاثی در نقدی که با عنوان «این یک فیلم نیست یا فقط به خاطر یک رقص»، آورده: «برادران لایلا یک فیلم نیست و سازنده آن هم هرگونه هنرمندی اعم از سخنران و بیانیه‌نویس محسوب شده و اثرش انشاء با نمایش رادیویی تلقی گردد اما قطعا او یک فیلمساز به شمار نمی‌آید.»

این منتقد در بخش دیگری می‌نویسد: «لایلا در طول داستان بارها و بارها و به طرز عقب افتاده‌ای تکرار می‌کند که می‌خواهد برادرانش با هم کار و باری راه بیندازند و آنقدر این جمله‌ها را تکرار می‌کند که مانند سوهانی بر اعصاب تماشاگر خراش می‌دهد. اما در واقع فقط حرف می‌زند و حرف می‌زند و حرف می‌زند و کاری صورت نمی‌دهد. در واقع همه کارا کترها فقط حرف می‌زنند و کمتر عمل کرده و با ادعا می‌کنند که عمل کرده‌اند (مانند فراهم آوردن پول برای خرید دستشویی‌ها!) یعنی مخاطب عملی را رویت نمی‌کند و فقط حرف می‌شود.»

محمدتقی فهیم در نقدی با عنوان «جمع بی‌جماعت» درباره برادران لایلا می‌نویسد: «شنیده بودم که برادران لایلا فیلم بدی است اما با توجه به دو فیلم قبلی سعید روستایی، انتظار این سطح از نزول را نداشتم. چرا که در آثار قبلی روستایی حداقل از عهده دلشوره دادن به مخاطب برآمده بود ولی در اینجا حتی همان «دل به هم زدن» را هم نتوانسته بسازد.

چند فصل اولیه فیلم با تمام غلط‌های دوربینی که به محیط‌های کارگری سرک می‌کشد و تدوین «باری به هرجهت» آن، ولی مخاطب امیدوار می‌شود که بالاخره اثری کارگری و درباره کارخانجات، استثمار و استثمار را شاهد خواهد بود ولی طولی نمی‌کشد که ابد و یک روز و متری شیش و نیم اخته شده و «علیه همه چیز» از راه می‌رسد تا فیلم و روایت در قالبی رادیویی اما لاکلیف در موضوع، دیدن ادامه فیلم را تحمل‌ناپذیر کند.»

مینو خانی در نقدی که در یادداشت الف منتشر شده، درباره برادران لایلا می‌نویسد: «نوشتن هر متنی به هر بهانه‌ای درباره این فیلم را ریختن آب به آسیاب سعید روستایی می‌دانم. کسی که فیلمش غیرقانونی و با کیفیت خوب در فضای مجازی در دسترس قرار گرفت و نه او و نه تهیه‌کننده‌اش خم به ابرو نیآوردند. چرا؟ چون شاید هزینه فیلم و برگشت سرمایه و حتی سود لازم و شاید خیلی چیزهای دیگر از جای دیگر تأمین شده است، و چه بسا از طریق همان‌ها که فیلم را در افتتاحیه جشنواره فیلم کن قرار دادند و کلی تریبون به او و عوام‌اش دادند و الان هم فیلم را بر پرده سینماهاشان به نمایش درآورده‌اند. دیگر چه نیاز به فروش آن درگیشه سینمای ایران؟» در بخش پایانی نقد این منتقد آمده است: «در پاسخ

به آنان که فیلم را شریف خواندند هم می‌گویم فیلمی که اولین، اصلی‌ترین و اساسی‌ترین نهاد اجتماعی، یعنی خانواده را تخریب کند، نمی‌تواند شریف باشد، حتی با وجود پدر دروغگو و متوهم، حتی با وجود مادر بی‌کفایتی که از پدر دروغگو حمایت می‌کند و به فرزندانش واقعی نمی‌نهد، حتی با وجود فرزندان بی‌عصره... حداقل چنین فیلمی در فرهنگ ایرانی نمی‌تواند شریف باشد.»

خیلی از مخاطبان سینما دوست دارند نظر مسعود فراستی درباره برادران لایلا را بدانند. او هم چند روز پیش در ویدئویی کوتاه وعده داده که به زودی در کانال یوتیوب خود به نقد این فیلم خواهد پرداخت اما در همان اظهارنظر اولیه و مقدماتی هم به شکل ضمنی از خجالت فیلم درآمد.

او گفت: «این روزها همه میگو که نظر فراستی درباره برادران لایلا چیه! خیلی‌ها هم که از قول من نظر می‌دن! به جمله عرض کنم و بعد یه نقد مبسوط خواهیم رفت. این‌که برادران لایلا با همه سروصدایش به ابد و یک روز تا ابد بدهکار است؛ ابد و یک روزی که فیلم بد و اگزوتیکی بود.»

سعید قطعی‌زاده درباره برادران لایلا می‌نویسد: «فیلم روستایی در مسیر فیلم‌سازی‌اش گامی رو به پیش نیست، نه فقط این، که اگر چنین نگرشی در کار او بدل به روال شود ممکن است آینده حرفه‌ای کارگردان به خطر بیفتد. فیلم دچار معضل «زیاده‌روی» است. زیاده‌روی و افراط در تقریباً همه چیز. از زمان طولانی‌اش گرفته تا تعدد شخصیت‌ها که هیچ‌یک به شکل شایسته‌ای پرداخته نشده‌اند. نمایش محرومیت و فقر در موقعیت‌های حیاتی فیلم بیشتر جلوه‌ای وقت‌انگیز دارد تا اثرگذار و اعضای خانواده هیچ‌یک ویژگی فردی برجسته‌ای ندارند که همدلی برانگیز باشد.»

تولید

کلینت ایستوود در ۹۳ سالگی فیلم می‌سازد

کلینت ایستوود آخرین فیلمش را برای کمپانی برادران وارنر می‌سازد. این بازیگر و کارگردان که نزدیک به ۵۰ فیلم در طول شش دهه فعالیت هنری در کارنامه دارد، آخرین فیلمش را می‌سازد. ایستوود ۹۲ ساله در حال شروع کارگردانی فیلمی

است که از آن به عنوان آخرین فیلمش یاد شده است. وی که نزدیک به ۵۰ سال با کمپانی برادران وارنر همکاری کرده، قصد دارد آخرین فیلمش را نیز برای همین کمپانی کارگردانی کند. کلینت ایستوود از زمان اکران «گرن تورینو» در سال ۲۰۰۸ به طور انحصاری برای برادران وارنر کار کرده و ۱۰ فیلم دیگر از جمله «تک‌تیرانداز آمریکایی»، «سالی» و «ریچارد جول» را برای آنها ساخته است. از آخرین پروژه ایستوود با عنوان «هیات منصفه شماره ۲» یاد شده که درباره یک عضو هیات منصفه در رسیدگی به یک پرونده قتل در دادگاه بوده که ممکن است قاتل خود او باشد. درباره تاریخ شروع فیلمبرداری چیزی گفته نشده اما به نظر می‌رسد ایستوود مذاکره با یک ستاره هالیوودی جوان را برای نقش اول آغاز کرده است. / مهر

درنگ

اصغر فرهادی و آل پاچینو؛ دروغ ۱۳

در حالی که خبرهایی درباره ساخت فیلم جدید اصغر فرهادی در آمریکا با حضور ستاره‌هایی چون «آل پاچینو» در رسانه‌ها منتشر شده، این خبر فعلاً هیچ منبع موثقی ندارد و به نظر می‌رسد با یک دروغ سیزده رویه‌رو هستیم!

از ۱۳ فروردین خبری در فضای مجازی و به نقل از نشریه معتبر سینمایی هالیوود ریپورتر مبنی بر ساخت فیلم جدید اصغر فرهادی در آمریکا با حضور «آل پاچینو» و «آنا د آماس» منتشر شد اما بررسی‌ها نشان می‌دهد که این خبر وجود خارجی ندارد و در سایت این نشریه معتبر سینمایی چنین خبری درج نشده است و به نظر می‌رسد یک شوخی یا دروغ سیزده باشد.

این خبر با پایان تعطیلات نوروز از روز دوشنبه با سرعت بیشتری در حال دست به دست شدن در شبکه‌های اجتماعی است و حتی خبرگزاری‌های رسمی نیز دست به انتشار این خبر زده‌اند.

اصغر فرهادی هنوز هیچ واکنشی به این خبر نداشته و بر اساس اطلاعات مندرج در سایت IMDb آخرین پروژه فرهادی فیلم «قهرمان» است و هنوز جزئیاتی از پروژه جدید این سینماگر ایرانی منتشر نشده است.

قاب

اکران جهانی

مستند جدید اولیور استون

اولین تصاویر از مستند جدید اولیور استون که نشان می‌دهد انرژی هسته‌ای بهترین راه‌حل برای کنترل تغییرات آب و هوایی است، دیده شد. این کارگردان با فیلم جدیدش بار دیگر موضعی متفاوت نسبت به یک موضوع جنجالی اتخاذ کرده و این بار به تغییرات آب و هوایی پرداخته است. مستند «هسته‌ای حالا» قصد دارد نشان دهد انرژی هسته‌ای بهترین راه حل برای رفع نیازهای جهانی در زمینه انرژی است. این فیلم که قبلاً «هسته‌ای» نامیده شده بود در جشنواره فیلم ونیز به نمایش درآمد و پیام‌های آن با تحسین منتقدان مواجه شد. فیلم «هسته‌ای حالا» از ۱۰ اردیبهشت در سینماهای جهان اکران می‌شود.